

Üyelerden alınan aidatların KDV ve KV yönünden değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.45.15.01-KDV-14-46
Tarih	16.06.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MANİSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Vergi ve Anlaşmalar Uygulama Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.45.15.01-KDV-14-46

16/06/2011

Konu : Üyelerden alınan aidatların KDV ve KV yönünden değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı dilekçenizde, kooperatifinizin giderlerinin üyelerinizden alınan aidatlarla karşılandığı belirtilerek, kurumlar vergisi ve katma değer vergisi yönünden değerlendirilmesi hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunun 2 nci maddesinde kooperatiflerin kurumlar vergisi mükellefleri arasında olduğu belirtilmiş olup, kurumlar vergisinden muaf olan kurumların sayıldığı 4 ncü maddesinin (k) bendinde tüketim ve taşımacılık kooperatiflerinin haricindeki kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyet şartlarına ilişkin hükümlere yer verilmiş, diğer bir anlatımla tüketim ve taşımacılık kooperatifleri muafiyet kapsamı dışında tutulmuştur.

Aynı Kanunun 1 inci maddesinin son fıkrasında, kurum kazancının gelir vergisinin konusuna giren gelir unsurlarından oluşacağı, 6 ıncı maddesinde de kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu, ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği, bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılması, bunları yapanların hukuki statü ve kişilikleri, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmamaları, ikametgâh veya işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilendirmeye engel teşkil etmeyeceği hükümlerine yer verilmiştir

Ayrıca 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 232 inci maddesinde birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura kullanma mecburiyetinin bulunduğu hüküm altına alınmış olup, Kanunun 177 inci maddesinde birinci sınıf tacirler sayılarak 5 inci bendinde kurumlar vergisine tabi olan diğer tüzel kişilerin birinci sınıf tacir olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, Karayolları Taşıma Yönetmeliğinin 2 inci maddesinde, taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ile belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehiriçi yolcu taşımalarının, bu Yönetmeliğin kapsamı dışında olduğu, bunlar için Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik yürürlüğe konuluncaya kadar, il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklerce, belediye sınırları ile mücavir alanı içindeki şehiriçi yolcu taşımaları il ve ilçe trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle ilgili belediyelerce, bu Yönetmeliğin taşımacılar için getirdiği sorumluluk ve yükümlülükler dikkate alınarak düzenleneceği açıklanmıştır.

Ulaştırma Bakanlığı tarafından kısa mesafeli yolcu taşımalarına ilişkin olarak yayımlanan 26.01.2009 tarih ve 2009/KUGM-06/YOLCU sayılı genelgenin 1 inci maddesinde taşıma mesafesine bakılmaksızın il sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları ile 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımalarını düzenleyen "(Y) Yetki Belge Yönergesi"nin Valilikler tarafından hazırlanarak yayımlanacağı, il sınırları ile belediye sınırları aynı olan (kesişen) iller için söz konusu yönergenin hazırlanmayacağı ve (Y) yetki belgesi düzenlenmeyeceği belirtilmiştir.

Buna göre; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergi mükellefi olan taşımacılık kooperatiflerinin ortaklarından makbuz mukabili tahsil ettikleri üye aidatları bir gelir unsuru niteliğinde olduğundan,

kooperatifinizce (Y) yetki belgesi sahibi ortaklarından tahsil edilen üye aidatları için fatura düzenlenmesi ve söz konusu aidat bedelleri üzerinden katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026